

§ 240

Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om utredning av möjligheterna till demokratiambassadörsverksamhet

HEL 2019-012941 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anu Markkola, delaktighetsansvarig, telefon: 09-310 36547
anu.markkola(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Fatim Diarra och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheterna till demokratiambassadörsverksamhet i Helsingfors. I motionen hänvisas till modellen som används i Sverige, där volontärer med titeln demokratiambassadör hjälper människor i val och uppmuntrar alla att rösta. Särskild vikt har lagts på arbetet bland unga och invandrare.

I Sverige inleddes år 2018 flera projekt och andra åtgärder vars mål var att främja valdeltagandet bland unga och personer med utländsk bakgrund samt personer med funktionsnedsättning, att öka förståelsen kring valen och hur viktiga de är och att stärka delaktigheten. I projektet har man utöver demokratiambassadörsverksamheten mångsidigt utnyttjat bland annat uppsökande arbete och mångspråkig kommunikation. Som ett resultat av det arbete som utförts i samverkan med lokala aktörer anses projekten i sin helhet ha nått mer än 167 000 invånare inför valen. I många förverkligade projekt har demokratiambassadörerna själva varit en del av målgruppen. Demokratiambassadörerna nådde snabbt en omfattande grupp invånare, berättade ändamålsenlig infor-

mation om deltagande, röstning och påverkan och ordnade med hjälp av sin lokalkännedom evenemang som nådde ut särskilt bra till målgrupperna. Projekten har nått ut till målgrupperna på ett utmärkt sätt och de har haft ett positivt inflytande på främjandet av delaktigheten och ökandet av valdeltagandet i målområdena och målgrupperna.

Stöd som Helsingfors stad erbjuder för valdeltagande

Byrån vid Helsingfors stads centralvalnämnd erbjuder rådgivning på webben och per telefon till alla som behöver det. Byrån fokuserar dock huvudsakligen på genomförandet av val och därtill hörande lagstadgade uppgifter. Centralvalnämnden utför uppgifter som den separat tillskrivs i vallagen. Sådana är bland annat beredning och anordnande av förhandsröstning, röstning på valdagen och anstalts- och hemmaröstning, handledning och utbildning av kommunens övriga valmyndigheter, skötande av valens praktiska beredningsarbeten (såsom utdelning av valmaterial och vallängder och användning av valdatasystemet) samt kontroll av förhandsröstningsdokument. I kommunalval har centralvalnämnden dessutom i uppgift att bland annat granska och avgöra ansökningar gällande publicering av kandidatlistor och utarbeta en sammanställning av kandidatlistorna, att sköta om kommunvalresultatens rösträkning och bekräfta valresultatet.

Justitieministeriet är instansen som ger anvisningar till kommunernas centralvalnämnder. Ministeriet har haft riksomfattande informations- och handledningskampanjer riktade till olika grupper. Justitieministeriet skickar bland annat ett brev med information om röstande till alla röstberättigade som röstar för första gången. Ministeriet erbjuder också informationsmaterial på olika språk om val och röstande samt bland annat videoklipp med anvisningar på klarspråk.

Stöd för röstande som riktas till unga helsingforsare

I Helsingfors ingår demokratifostran i läroplanerna för den grundläggande utbildningen och gymnasiet och i grunderna för examen vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto. I läroplanen för finskspråkiga grundskolor, som utbildningsnämndens finska sektion har godkänt 1.3.2016, § 14, konstateras att skolornas framtidsuppgift är att främja delaktighet och en hållbar livsstil samt att stödja elevens uppväxt till en medlem i det demokratiska samhället. Genom att delta i planeringen, genomförandet och utvärderingen av sina egna studier, det gemensamma skolarbetet och inlärningsmiljön, får eleverna information och erfarenheter om medborgarsamhällets system för deltagande och påverkan, och om dess metoder. Genom de här erfarenheterna lär sig eleverna om påverkan, beslutsfattande och ansvarstagande.

Stadens ungdomstjänster har i samverkan med Helsingfors partipolitiska ungdomsorganisationer (12 organisationer) ordnat valpanelevemang för grundskolor, gymnasier och yrkesläroanstalter på andra stadiet i Helsingfors inför kommunal-, riksdags- och Europaparlamentsval, och Politikborg under år utan val. Avsikten med valpanelerna är att inspirera unga att intressera sig för samhällslig påverkan och lyfta fram unga och deras åsikter i valdebatten. Målet är att uppmuntra skolorna att behandla val och valtema och följa kandidater och att inspirera och aktivera också sådana elever som ännu inte har rösträtt. Avsikten är att verksamheten stöder skolans undervisning i samhällslära genom att erbjuda konkreta verktyg och metoder för att förankra politiken i skolorna och uppmuntra den unga till ett aktivt medborgarskap. I valpanelerna har man utnyttjat Ungdomssektorns takorganisation i Finland Allians rf:s Ungdomsval, som skolorna och läroanstalterna har haft möjlighet att delta i. Ungdomsvallets valkompass är en gemensam ansträngning i ungdomsbranschen, i vilken man har samlat de mest väsentliga frågorna om ungas rättigheter, tjänster och andra ärenden som intresserar de unga. Med hjälp av valkompassen kan de unga väljarna gallra fram kandidater och partier som motsvarar deras egna värderingar och som arbetar för de unga. Valkompassen hjälper unga och alla väljare att hitta en kandidat och ett parti med en värdegrund som stämmer överens med den egna. Ungdomsvalet är den del av skolornas demokratiföstran, och i valet lär man sig hur valen och demokratin fungerar och hur röstandet går till. Valpanelevemangen och Ungdomsvalet ger ungdomarna en möjlighet att bekanta sig med kandidaterna och en konkret erfarenhet av röstande.

De ungas valdeltagande främjas också under år utan val. Vid tal om ungas delaktighet fästs särskild uppmärksamhet vid valdeltagandet, eftersom det fortfarande är den vanligaste (och även den mest undersökta och statistikförda) formen av politiskt deltagande, men det politiska deltagandet är också annat än röstande. Det är frivilligverksamhet, värnande om rättigheter, framförande av åsikter och deltagande i sociala rörelser och offentlig debatt – som kan främja valdeltagandet. Utifrån dessa utgångspunkter och behov har ungdomstjänsterna i samverkan med organisationer utvecklat Politikborg för årskurserna 7–9 i grundskolan och för gymnasierna. Politikborg är en funktionell inlärningsmodell som för samhällsliga aktörer och teman närmare de unga och ger samtidigt verktyg för att begrunda hur var och en själv kan utöva inflytande i samhället. Avsikten är att göra ungdomarna delaktiga och få dem att begrunda och diskutera samhällsliga teman som ligger dem nära, att ge eleverna verktyg för den samhällsliga debatten och bättre möjligheter att bygga sin egna samhällsliga identitet samt att främja den samhällsliga aktiveringen av de unga och krossa felaktiga illusioner om politik. Ett mål för Politikborg är att göra partierna synliga i

skolorna, varvid eleverna lär sig och får erfarenheter om de olika formerna för deltagande genom påverkan i politiska partier. Politiktorgen förverkligas tillsammans med ungdomstjänsterna i samverkan med de politiska ungdomsföreningarnas anställda och aktörer. För två år sedan inleddes ett nytt försök med Stadin ammattiopisto, där ett eget PUSH-evenemang ordnas för de studerande. I det här samarbetet deltog Helsingforsbaserade partipolitiska ungdomsorganisationer och yrkesstuderandes organisationer samt Ungdomssektorns takorganisation i Finland Allians rf.

I Helsingfors finns dessutom, tack vare ungdomarnas eget system för påverkan Krut, exceptionellt mångsidiga påverkansmöjligheter för ungdomar i åldern 13–17 år. En av fem verksamhetsprinciper som genomsvårar hela Krutsystemet är inläring av kunskaper i deltagande och påverkan. I Krut kan den unga delta och påverka och lära sig om stadens verksamhet exempelvis via Helsingfors ungdomsråd, elev- och studiekårsverksamheten, ungdomarnas initiativsystem och medborgarbudgeten för de unga.

Stöd för röstande till helsingforsare med invandrarbakgrund

Helsingfors stad har stött deltagandet bland personer med invandrarbakgrund med riktad kommunikation och samarbete med mångkulturella organisationer. Staden beviljade för år 2019 ett bidrag för integrationsarbete på 10 000 euro till Moniheli ry:s kampanj Allas val, vars mål var att aktivera det politiska deltagandet inom främmandespråkiga grupper genom att uppmuntra dessa att rösta i val (chefen för immigrations- och sysselsättningsfrågor 3.1.2019, § 1). Staden beviljade därtill för år 2020 ett bidrag för integrationsarbete på 10 000 euro till Moniheli ry:s projekt Kommundemokrati för alla, inom vilket det föregående projektet vidareutvecklas genom satsningar särskilt på den kommunala demokratin och kommuninvånarnas olika påverkansmöjligheter (chefen för immigrations- och sysselsättningsfrågor 18.12.2019, § 23). I båda projekten deltar organisationspartner, som leder verkstäder och berättar om röstande, påverkan och kommunal demokrati på olika språk.

Staden publicerade på Helsingforskanalen i samband med 2017 års kommunalval ett videoklipp på sex olika språk om avsikten med kommunalval och om hur man röstar i kommunalvalet. Videon delades bland annat till mångkulturella föreningar och moskéer. International House Helsinki och InfoFinland erbjuder rådgivning per telefon, på webben och på plats för helsingforsare som nyligen har flyttat till Finland och helsingforsare som talar ett främmande språk.

Stöd för möjligheterna till deltagande och inflytande som ingår i verkställandet av medborgarbudgeten

I samband med Helsingfors stads medborgarbudget kommer man att utreda tillämpandet av demokratiambassadörsmodellen i form av ett försök, med hjälp av vilket det är möjligt att stärka valda målgruppers delaktighet genom mångsidigt rådgivnings- och kommunikationsarbete. I medborgarbudgeten är målet för demokratiambassadörsmodellen att främja målgruppernas delaktighet särskilt i de områden där deltagandet var svagt under medborgarbudgetens föregående omgång. Försöket genererar information om hur invånarna kan nås snabbt, hur de på ett inspirerande sätt kan ges ändamålsenlig information om hur det går att delta, rösta och påverka i medborgarbudgeten och hur det med hjälp av lokalkännedom är möjligt att ordna evenemang som når ut särskilt väl till målgrupperna.

I samband med medborgarbudgetens första omgång 2018–2019 förverkligades omfattande organisationssamarbete, och stärktes deltagande- och påverkansmöjligheterna för unga helsingforsare och för helsingforsare med invandrarbakgrund bland annat genom utbildning av facilitatorer och kommunikation. Facilitatorerna undersöker bland annat deltagandet hos helsingforsare med invandrarbakgrund i medborgarbudgetens process. Samarbetet fortsätter och utvecklas i verkställandet av den andra omgången av medborgarbudgeten som börjar under hösten 2020. Dessutom inledde Helsingfors under våren 2020 projektet Demokrati 2020, vars åtgärder omfattar utbildande av ryskspråkiga facilitatorer. Facilitatorerna stöder ryskspråkiga helsingforsare med deltagandet i medborgarbudgeten och stärker deras kunskaper om olika slags möjligheter att påverka och utöva inflytande.

Utifrån det som beskrivs ovan konstaterar stadsstyrelsen att staden i omfattande utsträckning utför arbete och demokratifostran som främjar jämlika möjligheter att delta och utöva inflytande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsfullmäktiges ordförande beslutade 15.4.2020, § 3, att stadsstyrelsen senast 7.10.2020 bör förelägga stadsfullmäktige de i 30 kap. 11 § i förvaltningsstadgan avsedda fullmäktigemotioner för vilka den utsatta tiden för detta är 1.4–7.10.2020. Enligt 30 kap. 20 § i förvaltningsstadgan kan stadsfullmäktiges ordförande av särskilda skäl bevilja stadsstyrelsen tillstånd att överskrida de utsatta tiderna i 30 kap.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anu Markkola, delaktighetsansvarig, telefon: 09-310 36547

07.10.2020

anu.markkola(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 28.09.2020 § 602

HEL 2019-012941 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

21.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anu Markkola, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36547
anu.markkola(a)hel.fi